

BEL

★ *informas*

Nº 23

MAJO/85

INFORMA BULTENO DE BRAZILA ESPERANTO - LIGO
Boletim Informativo da Liga Brasileira de Esperanto
Praça da República, 54 - 2º andar - Tel. 232-6309
20.211 - RIO DE JANEIRO - BRASIL

IMPRESSO

KIU FARU KION - MALLONGA RAKONTO

Jen amuza rakonteto, kiun ni esperantigis por niaj legantoj. La aŭtoro estas brazila verkisto, advokato kaj ĵurnalisto José Alberto Gueiros. Laŭ informo aperinta en nacia ĵurnalo, li volis satire klarigi kial Brazilo stagnis dum tiel longe. Estas kvar roluloj en tiu rakonto: ĈIU, IU, IU AJN kaj NENIU.

"Estis grava tasko farenda, kaj ĈIU certis, ke IU faros ĝin. IU AJN kapablis fari tion, sed NENIU pensis pri tiu ebleco. IU plendis pro tio, ke la tasko apartenas al ĈIU, sed ĈIU konvinkigis, ke IU AJN faros ĝin. Tamen, NENIU kapablis supozi, ke ĈIU forlasos la aferon. Finfine, ĈIU kulpigis IUN pro tio, ke NENIU faris tion, kion IU AJN povus esti farinta".

Verŝajne, ĉi tiu satiro ankaŭ estas treege taŭga por atentigi la esperantistaron pri sia devo: labori por la movado individue kaj kolektive. Unu el la plej gravaj taskoj farotaj de ni ĉiuj estas aktive partopreni en la programo pri la CENTJARA JUBILEO DE ESPERANTO. Ĉu vi jam legis la libreton KIU FARU KION (gvidilo por plenumo de la programo pri tiu Jubileo), eldonitan de UEA, kiu estis disdonita de la brazila Nacia Esperanto-Komisiono, po unu ekzemplero, al la lokaj Esperanto-Asocioj? Ni sugestas, ke vi cerbumu pri la afero, kaj raportu al ni viajn planojn, okaze de la 21-a BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO, kies ĉeftemo estas SURVOJE AL LA CENTJARA JUBILEO - ESPERANTO SUR LA STRATOJ.

Dume, ne prelegu pri ŝajna stagnado de iu. Nepre legu la gvidilon kaj ekagu!

FERNANDO MARINHO

NOVA LIBRO DE FRANCINI EN ESPERANTO

La 9-an de marto, en la sidejo de "União Brasileira de Trovadores", sekcio São Paulo, estis lanĉita la plej nova verko de S-ano Walter Francini "Sur Flugiloj de Trobo kaj de Esperanto".

La libro, kiu estas dulingva (portugala kaj esperanta) celas, interalie, diskonigi Esperanton inter la trobistoj kaj la trobon inter la esperantistoj.

"Trobo estas poemeto el kvar oksilabaj versoj el kiuj, minimume, la dua rimiĝas kun la kvara", laŭ la difino de Luís Otávio aperinta sur paĝo 73-a de tiu ĉi libro kiu jam estas mendebla ĉe la Libroservo de BEL (Prezo: 0.15 ORTN).

KULTURKUNVENOJ EN LA SIDEJO DE BEL - PROGRAMO POR JUNIO/85

- 01/06 - KONVERSACIA RONDO (informoj, poezio, muziko, anekdotoj, skeĉoj, ktp ...)
- 08/06 - PRELEGO de S-ano Jorge Campos de Oliveira pri la temo "MITOLOGIO KAJ LITERATURO".
- 15/06 - KONVERSACIA RONDO
- 22/06 - PRELEGO de S-ano Celso Martins pri la temo "EKOLOGIO KAJ MEDIPROTEKTADO".
- 29/06 - GENERALA ASEMBLEO DE LA LIGO.

ALIĜU AL LA 21-a BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO * ALIĜU AL LA 21-a BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO

MALLONGE ... PRI LA BRAZILA MOVADOInformado pri Esperanto

TRI PRELEGOJ PRI ESPERANTO AL LERNEJANOJ EN RIO DE JANEIRO - okazis ĉe unuagrada lernejo "Escola Francisco Cabrita", en kvartalo Tijuca, la 15-an de marto, fare de S-ano José Rabello de Paula.

ESPERANTO ĈE "BOLETIM INFORMATIVO DO GRUPO ESPÍRITA FRANCISCO DE ASSIS" - daŭre aperas ĉe tiu bulteno (Rua Djalma Dutra, 28 - Niterói, RJ) rubriko pri Esperanto, sub la respondeco de S-ano Joaquim do Couto.

KURSOJ EN PARANÁ - Laŭ informo aperinta en "Paraná Informilo", n^o 05/85, "49 gelernantoj enskribiĝis por la progresiga kaj elementaj kursoj en la sidejo de Paraná Esperanto-Asocio. La kursoj komenciĝis meze de marto". Ankaŭ en tiu bulteno estas informoj pri esperantaj kursoj en Londrina, sub la gvidado de S-anoj Wilson Marconi kaj Aroldo Machado Jr.

KURSO DE ESPERANTO ĈE "TIJUCA TENIS CLUBE", EN RIO DE JANEIRO - La 9-an de aprilo, komenciĝis baza kurso de E-o ĉe "Tijuca Tennis Clube", en kvartalo Tijuca, Rio de Janeiro, sub la respondeco de S-ano José Rabello de Paula. Enskribiĝis 12 gelernantoj.

KURSFINIĜO EN MARANHÃO - S-ano Gilson Villas Boas Passos, Sekretario de Esperanto-Asocio de Maranhão, informas nin pri ĵusa kursfiniĝo ĉe tiu Asocio. La 30-an de aprilo, oni aljuĝis diplomojn al 10 novaj esperantistoj. AEMA havas novan adreson: Av. Mal.Castelo Branco, 605 s/225, São Francisco, SÃO LUÍS, MARANHÃO.

Diversaj

APERIS LA ALIĜILO POR LA 21-a BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO - Aperis, antaŭnelonge, la aliĝilo por la 21-a Brazilia Kongreso de Esperanto, kiu okazos en Belo Horizonte, de la 17-a ĝis la 21-a de julio 1985. La ĉeftemo de la Kongreso estos: "Survoje al la Centjara Jubileo - Esperanto sur la Stratoj". La planado kaj organizado de la Kongreso estas de Belorizonta Esperanto-Asocio, Rua Carijós, 141, s/808-808, 30.000-BELO HORIZONTE, MG, Tel. (031)222-6353.

NOVA ADRESO DE INSTITUTO BRASILEIRO DE ESPERANTO - Ekde la 25-a de marto, Instituto Brasileiro de Esperanto havas novan adreson: Caixa Postal 8060, 01051-SÃO PAULO, SP.

ESPERANTO EN CASCAVEL (PR) - S-ano Dirceu Pertuzatti informas nin pri la agado de "Esperanto Sonserpenta Asocio", fondita antaŭ nelonge. Ĉiu dimanĉe aperas novaĵoj pri Esperanto en la ĉefa regiona ĵurnalo kaj membroj regule kunvenas por la praktikado de la lingvo. La adreso de la Asocio estas: Caixa Postal 3029, 85.800-CASCAVEL, PR.

ESPERANTAJ STRATNOMOJ - Tiel estas la titolo aperinta en "Paraná Informilo", n^o 5, laŭ kiu "danke al la klopodoj de S-ro Wilson Marconi, Londrina havas straton kun nomo Zamenhof, en kvartalo "Parque São Fernando", proksime de la flughaveno, kaj Esperanto, flanke de la fama kafindustrio Cacique".

Anoncetoj

* Por kompletigi mian kolekton, mi deziras akiri la jenajn elĉerpitajn librojn de Stafeto: ESEJOJ I BELETRO, G. Waringhien; LA PROFETO, Kahlil Gibran; OKULOJ, Marjorie Boulton, kaj HUMOROJ, W.Auld. Se vi posedas iun (aŭ pli) el ili kaj pretas ĝin vendi, bonvolu kontakti kun: DANILO CARVALHO VILLELA, Rua Pontes Corrêa, 206, c/1, BR-20.510-RIO DE JANEIRO, RJ., Tel. (021) 288-9658.

* "Mi estas hungara knabino kaj mi volas korespondi kun brazila knabo. Mi havas 17 jarojn. Mia nomo estas Eleanor Tóth, Latinka Sándor út. 12. IV./3., H-3600 ÓZD, Hungario.

* Aŭstralia fraŭlo 26-jara deziras korespondi kun geesperantistoj el Brazilo. Intereso: arto, popol-muziko kaj fremdaj lingvoj. Michael Wilusz, 1273-The Horsley Dr. Bossley Park 2176, New South Wales, Aŭstralio.

* Polo 15-jara proponas korespondadon kun brazilanoj. Intereso: muziko "Heavy Metal", turismo, fotografio, filmoj sciencfikciaj, biologio kaj sporto, precipe futbalo. Kolektas poŝtmarkojn. Robert Malinowski, Kamostek 94, 98-125 PRUSZKŌW, Pollando.

NOVAĴOJ EN LA LIBROSERVO DE BEL * NOVAĴOJ EN LA LIBROSERVO DE BEL * NOVAĴOJ EN LA LIBROSERVO DE BEL

Scienca Interlingvistika Simpozio, Varsovio, 1984	0,90	ORTN
La Eta Princo, de Antoine de Saint-Exupéry, Kanada E-Asocio, 1984	1,50	"
Enkonduko en la Interlingvistikon, de T.Carlevaro k. G. Lobin, 1979	2,05	"
La Instruoj de Budho, Bukkyo Dendo Kyokai, 1983	0,90	"
La Esperanta Konjugacio, de Teo Jung	0,76	"
Tra Dezerto kaj Praarbaro, de Henryk Sienkiewicz, Heroldo de E-o, 1978	1,32	"
La Esperantologio kaj Ties DisCIPLINOJ, de Paul Neergard, Artur E. Iltis, 1979	0,30	"
Fundamento de Esperanto, L.L. Zamenhof, EFE, 1963	0,60	"
Lingvistikaj Aspektoj de Esperanto, de John Wells, UEA, 1978	0,60	"

KIOM DA KOMITATANOJ BRAZILO RAJTOS SENDI AL LA JUBILEA UK?

La decida organo de UEA estas ĝia komitato, kaj la plejmulto el la komitatanoj (tio estas, la komitatanoj A) estas indikitaj de la landaj asocioj. La nombro da komitatanoj en unu Universala Kongreso por ĉiu lando dependas de ĝia landa UEA-membraro en la antaŭa jaro. Tial, 1985 estos la bazo de la kalkulo por Pekino, kaj 1986 estos la bazo de la kalkulo por la jubilea UK en Varsovio. Laŭ la statuto de UEA, ĉiu lando, kiu havas inter 100 kaj 1000 UEA-membroj rajtas havi unu komitatanon A. Tiu, kiu havas inter 1001 kaj 2000 membroj rajtas havi du. Inter 2001 kaj 3000, tri. Kaj tiel plu, ĝis maksimume ses membroj.

UEA havas du tipojn de membroj: individuaj kaj aligitaj. Individuaj membroj (IM) estas tiuj, kiuj, pagante difinitan UEA-kotizon, membriĝas al ĝi en unu el la jenaj kategorioj: MJ (membro-jarlibro), MA (membro-abonanto), DM (dumviva membro), HM (honora membro), Juna MJ kaj Juna MA. Aligitaj membroj (AM) estas ĉiuj membroj de la landa asocio, kiuj ne estas individuaj membroj de UEA. La landa asocio ĉiujare pagas por ili la sumon indikitan de UEA.

Brazilo en 1983 havis 216 individuajn membrojn kaj 959 aligitajn membrojn (BEL: 309, KKE: 650). Entute, 1175. Tial, Brazilo rajtis sendi al Vankuvero du komitatanojn: s-ron Evaldo Pauli (SC), kiu anstataŭis min, nome de BEL, kaj s-ron Adonis Saliba (MG), kiu anstataŭis s-ron Cunha nome de KKE. Nia partopreno en Augsburg dependas de la ciferoj rilataj al 1984, kaj BEL havis tiam iometan pligrandiĝon en sia anaro (Vidu BEL INFORMAS n-ro 20, februaro 1985). Tamen ekde nun BEL estas la nura landa asocio de UEA en Brazilo, kaj tial la nombro da brazilaj komitatanoj dependas ekskluzive de la membraro de BEL. Se ne estos plurcenta pligrandiĝo en tiu membraro, Brazilo rajtos sendi nur unu komitatanon al Pekino kaj al Varsovio.

Por ke oni bone komprenu la nunan situacion kaj nian potencialon, mi prezentas ĉi-sube resumon de la analizo, kiun mi faris, pri la konsisto de la membraroj de UEA en 1984 (revuo ESPERANTO, februaro 1985) kaj de BEL en 1983 (bazo por la kalkulo de UEA/84). La totaloj de BEL/84 estis komunikitaj al UEA en marto/85 kaj estos konsideritaj por la partopreno en Augsburg, kaj estos publikigitaj en la revuo ESPERANTO en februaro/86. Kaj tiel plu, ĉiujare.

1. PROPORCIO IM:AM EN UEA/84

	IM	AM	TOT	IM:AM
Okcidenta Eŭropo (14)	3155	6354	9509	1:2
Riĉaj landoj ekster E. (7)	1169	2101	3270	1:2
Suda Eŭropo (7)	464	2638	3102	1:5
BRAZILLO (BEL + KKE) .. (1)	216	959	1175	1:4,5
Ĉinio (1)	58	1112	1170	1:20
Orienta Eŭropo (8)	752	18723	19475	1:25
Cetero de la mondo .. (56)	442	862	1304	1:2
TOTALO (94 landoj) .. (94)	6256	32749	39005	1:5

NOTOJ: La ŝtataj totaloj AM por Brazilo/83 rilatas nur al BEL. Rilate al la 650 AM de KKE ni estas informitaj, ke 60% el ili estas el RJ. La diferenco inter la totaloj IM/UEA kaj IM/BEL venas de la ekzisto de multaj DM/UEA kaj de la rekta sendo de kotizoj fare de kelkaj anoj de UEA en Brazilo.

2. PROPORCIO IM:AM EN BRAZILLO/83

	IM	AM	TOT	IM:AM
RJ	66	202	268	1:3
SP	60	20	80	1:0,3
MG/ES	25	33	58	1:1,3
PR	7	21	28	1:3
RS/SC	11	15	26	1:1,3
DF/GO/MT/MS	14	5	19	1:0,3
Nordoriento	28	11	39	1:0,4
AC/AM/PA ..	5	2	7	1:0,4
IM	216	-	-	-
AM/BEL	-	309	525	1:1,5
AM/KKE	-	650	-	-
TOTALO	216	959	1175	1:4,5

Trastudante la ciferojn de UEA, oni rimarkas, ke estas du kialoj por ke la nombro da IM estu granda rilate al tiu da AM (proporcio 1:2): (a) la lando estas tre riĉa kaj pagipova, kiel Usono, Francio kaj Nederlando, kaj ĉiu ano de la landa asocio facile povas fariĝi ankaŭ individua membro de UEA; aŭ (b) la movado estas tiel malforta, kiel tiu de la 56 landoj, kiujn mi nomis "cetero de la mondo", kaj pro tio mankas landa asocio kaj, konsekvence, ne povas esti aligitaj membroj.

Brazilo estas neriĉa lando, kaj ĝia enorma ŝuldo al eksterlandaj kaj internaciaj bankoj faras ĝin preskaŭ nepagipova. Tial, ĝia proporcio IM:AM devus esti inter tiu de Suda Eŭropo (relative malriĉaj landoj) kaj tiu de Orienta Eŭropo (nepagipovaj landoj). Trastudante la UEA-ciferojn de Brazilo, oni rimarkas, ke ĝi havas pli da individuaj membroj ol Pollando, Svisio, Hispanio, Jugoslavio aŭ Ĉinio, kies movadoj ja estas tre fortaj. Do la brazila "malsano" ne rilatas al la kvanto da individuaj membroj, sed al la kvanto da aligitaj membroj.

Se nia movado estas malriĉa, sed forta (kaj tia estas la vero), ĝi devus havi multe pli da aligitaj membroj en UEA ol ĝi havas nun (Pollando havas 6700 kaj Bulgario havas 5110). Se en Brazilo tiaj membroj mankas, ia "malsano" ekzistas. Palpante malsanulon oni trovas liajn malsanajn punktojn. En nia kazo, sufiĉas kompari ciferojn laŭ ŝtato. Ni rimarkas, ke nur Rio kaj Paraná havas la akcepteblan proporcion 1:3 en 1983 (vidu nian tabelon).

En la 66a UK ni jam estis rimarkintaj, ke la du ŝtatoj, kiuj sendis plej multe da kongresanoj al Braziljo estis unue Rio kaj due San-Paŭlo. Pli-malpli duono el la kongresanoj brazilaj en Braziljo venis el tiuj du ŝtatoj. La situacio rilate al AM estas tamen multe pli malekvilibra, kaj verŝajne estas tia almenaŭ ek de kiam mi eniris la movadon antaŭ 40 jaroj. Ĉirkaŭ duono el la anoj de BEL estas el Rio, kaj ĉirkaŭ 60% el la anoj de KKE estas el Rio. Oni konstatas la bedaŭrindan fakton, ke jam de multaj jaroj pli ol duono el la AM de UEA en Brazilo estas el Rio, malgraŭ la fakto, ke jam delonge la ĉefdelegito de UEA en Brazilo ne plu estas el Rio. "Bedaŭrinda fakto" mi diras, ne pro tio, ke la movado en Rio estas "forta" (66 IM kaj pli ol 500 AM en 1983, konsiderante BEL kaj KKE kune), sed pro tio, ke, almenaŭ en niaj statistikoj, la movado estas malfortega en la tuta cetero de nia lando.

Se oni konsideras la raportojn, kiuj alvenas el kelkaj ŝtatoj, pri kursoj kun pli ol cent lernantoj, oni konscias, ke feliĉe tiu malforto estas nur ŝajna. En tre multaj aliaj ŝtatoj la loka movado estas vere tre forta. Sed ilia kontribuo al la nacia kaj al la internacia movadoj ne estas proporcia al iliaj fortoj.

Oni devas laŭte rimarkigi, ke en nia lando estas unu laŭdinda kaj imitinda escepto: Paraná. En 1983 (vidu tabelon) ĝi havis 7 + 21 membrojn, kaj en 1984 ĝi preskaŭ duobligis tiun kvanton (7 + 50). La 50 AM el Paraná pravas, ke la proporcio 1:7 estas adekvata por nia lando. Nome de BEL kaj de UEA, mi diskrias: Dankon, Paraná!

Nun, sen KKE en la varbado por UEA, fariĝas nepre necesa la helpo de ĉiuj brazilaj ŝtatoj, laŭ la modelo de Paraná. Kaj tiun helpon oni povas konsideri parto de nia kunagado por la jubileo de Esperanto. Ĉu ni kune varbos por UEA? Se, anstataŭ plu paroli pri novaj disdividoj kaj kreo de novaj organizaĵoj, niaj izolemaj lokaj kluboj kaj asocioj decidus serioze kunlabori, Brazilo certe povos denove atingi 350 aŭ 400 individuajn membrojn por UEA. La ekziston de tiu potencialo pruvis la sukceso de la 66a UK en Braziljo, kun preskaŭ 1000 brazilaj partoprenantoj. Per la belega proporcio de Paraná, 1:7, Brazilo havos 3200 membrojn en UEA (400 + 2800) kaj rajtos partopreni en la Jubilea UK kun kvar komitatanoj. Ne gravas, ĉu tiuj komitatanoj estos mi mem (kiu ja intencas iri tien), Cunha, Pauli kaj Saliba, aŭ Knoedt, Mattos, Francini kaj Elvira. Brazilo havas multe da taugaj reprezentantoj. Kaj Zamenhof meritas nian amasan partoprenon en Varsovio.

SYLLA CHAVES

Komitatano A de Brazilo, indikita de BEL

NOVAĴOJ PRI BEL * NOVAĴOJ PRI BEL * NOVAĴOJ PRI BEL * NOVAĴOJ PRI BEL * NOVAĴOJ PRI BEL *

DONACOJ AL BEL EN APRILO/85 - Godofredo de Araújo Gôes (BA): Cr\$ 44.368; Lauro de Abreu Coutinho: Cr\$ 1.084 (RJ); Vivaldo Marcelino da Silva (RJ): Cr\$ 6.905; Ely Figueira (RJ): Cr\$ 2.000. Al ĉiuj, koran dankon!

VIZITOJ AL LA SIDEJO DE BEL, EN APRILO/85 - Francisco Augusto, el Belém, PA, (22/04); Nelson Pereira de Souza, el Brasília, DF (24/04).

DIPLOMOJ LIVERITAJ (ĜIS LA 30/04/85), EN 1985 - Baza: 28 * Progresiga: 07.

ELDONITAJ DOKUMENTOJ EN 1985 (ĜIS LA 30/04/85) - Enspeznotoj: 483; Rembursaj enspeznotoj: 57; Fakturoj: 34; Leteroj: 89.

ALIĜOJ AL BEL EN 1985 (ĜIS LA 30/04/85): MS: 252 (300) - M-1: 122 (147); M-2: 21 (24); D-M: 45 (34); B-M: 04 (04); Entute: 444 (509) (Parenteze: la ciferoj rilate al 1984).

ALIĜOJ AL UEA EN 1985 (ĜIS LA 30/04/85): - MJ: 06 / MA: 68 / MJ-K: 1 / MA-K: 5 / Entute: 80

ABONOJ EN 1985 (ĜIS LA 30/04/85): El Popola Ĉinio: 39 / Heroldo: 29 / Kontakto: 09 / Internacia Komputado: 15.

BEL informas/majo 85/Eldonkvanto: 1.500/ Respondeca Redaktoro: Aloisio Sartorato.